

Nowa architektura rynku płatności: regulacje, infrastruktura, dane

r.pr. Katarzyna Urbańska,
Dyrektor Zespołu Prawno-Legislacyjnego
Związku Banków Polskich

Warszawa, 16 kwietnia 2026 r.

www.zbp.pl

RYNEK PŁATNOŚCI TO NIEUSTAJĄCE ZMIANY

INSTANT PAYMENT REGULATION (IPR)

- Uchwalony 13 marca 2024r.
- Obowiązuje od 8 kwietnia 2024r. z wyjątkami
- Polska jest zobowiązana przyjąć instant SEPA do 9 stycznia 2027r.
- Pełna zgodność od 9 lipca 2027r.

VERIFICATION OF PAYEE (VOP)

- Narzędzie przewidziane i w IPR i w PSR
- Stosowanie od 9 lipca 2027r. w zakresie EURO, ale i może dla PLN...?

NOWY PAKIET AML

- Rozporządzenie AML (Single Rulebook)
- Dyrektywa AML (AMLD6)
- Rozporządzenie AMLA (AMLA)

- Przyjęcie pakietu AML – 2024r.
- Rozpoczęcie działalności AMLA – 2025r. (etap organizacyjny)
- 3 lipca 2026r. – zaczyna obowiązywać większość przepisów Rozporządzenia AML i część obowiązków z AMLD6;
- 1 stycznia 2028r. – pełna operacyjność AMLA

PAYMENT SERVICE REGULATION (PSR)

- 27 listopada 2025 roku Parlament Europejski i Rada osiągnęły **porozumienie polityczne** co do treści pakietu PSR/PSD3
- Czekamy na formalne przyjęcie obu aktów przez PE i Radę oraz publikację w Dz. Urz. UE – I połowa 2026r.
- Wejście w życie – po 20 dniach od ogłoszenia
- Stosowanie PSR – 21 miesięcy od publikacji

NOWE OBOWIĄZKI NA GRUNCIE IPR

1. OBOWIĄZEK OFEROWANIA PRZELEWÓW NATYCHMIASTOWYCH

- wysyłanie jak i odbieranie przelewów natychmiastowych w euro
- dla wszystkich rachunków płatniczych klientów
- w trybie 24/7/365

2. BANKI MUSZĄ ZAPEWNIĆ REALIZACJĘ PRZELEWU W MAKS. 10 SEKUND

- dostępność środków u odbiorcy w tym czasie
- natychmiastowe potwierdzenie wykonania

3. OPŁATA ZA PRZELEW NATYCHMIASTOWY NIE MOŻE BYĆ WYŻSZA NIŻ ZA ZWYKŁY PRZELEW SEPA

4. WERYFIKACJA ODBIORCY (IBAN NAME)

- zgodność nazwy z odbiorcy z IBANem
- przed autoryzacją przelewu
- Poinformować klienta o zgodności/braku zgodności/częściowa zgodność

NOWE OBOWIĄZKI NA GRUNCIE IPR

5. NOWE PODEJŚCIE DO SANKCJI – OD KONTROLI TRANSAKCJI DO KONTROLI KLIENTA

- zamiast sprawdzania każdej transakcji bank będzie musiał co najmniej raz dziennie weryfikować klientów na listach sankcyjnych
- oraz natychmiast po aktualizacji list sankcyjnych

6. DOSTĘPNOŚĆ IP WE WSZYSTKICH KANAŁACH W BANKU

7. BANK MUSI USTAWIĆ LIMITY KWOTOWE DLA TRANSAKCJI LUB DZienne ORAZ ICH NATYCHMIASTOWĄ ZMIANĘ

8. BANKI MUSZĄ ZAPEWNIĆ CIĄGŁOŚĆ DZIAŁANIA 24/7/365

- natychmiast sprawdzać środki
- blokować kwotę
- wysyłać płatności

KONIEC IP JAKO FEATURE. IP STAJE SIĘ INFRASTRUKTURĄ OBOWIĄZKOWĄ Z PRZEJŚCIEM NA REAL - TIME BANKING, ALWAYS-ON SYSTEMS.

VERIFICATION OF PAYEE (VOP)

Obowiązujące Rozporządzenie SEPA przewiduje – na mocy art. 5c – obowiązek zapewnienia płatnikowi przez dostawcę usług płatniczych płatnika usługi VoP dla poleceń przelewu w euro. **Obowiązek ten dotyczy transakcji w strefie euro już od dnia 9 października 2025 r. i będzie dotyczyć pozostałych krajów Unii Europejskiej od dnia 9 lipca 2027 r.** Oznacza to, że dla poleceń przelewu w walucie euro, usługa ta będzie obowiązkowa także w Polsce w nieodległym terminie.

Projekt PSR zakłada w art. 50, że usługa VoP będzie obowiązkowa dla wszystkich poleceń przelewu podlegających PSR, bez względu na walutę. Obowiązek stosowania VoP w całej UE – **najprawdopodobniej III kwartał 2028r.**

W związku z faktem, iż usługa VoP dla poleceń przelewów w walucie euro będzie obowiązkowa już od dnia 9 lipca 2027 r., podczas gdy dla walut rodzimych i wszystkich innych usługa VoP stanie się obowiązkowa około rok później, obecnie trwa dyskusja, aby przyspieszyć wdrożenie usługi VoP w Polsce w odniesieniu do poleceń przelewu w złotych polskich i aby VoP dla poleceń przelewu w złotych polskich były obowiązkowe już **od 9 lipca 2027r.**

NOWE OBOWIĄZKI NA GRUNCIE PSR

1. NOWE OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z PRZECIWDZIAŁANIEM TRANSAKCIOM OSZUKAŃCZYM

- Wdrożenie zaawansowanych mechanizmów zapobiegania fraudom, w tym transakcjom oszukańczym pod wpływem manipulacji i socjotechniki
- Dostawcy usług płatniczych powinni dysponować odpowiednimi środkami zapobiegawczymi i solidnymi zabezpieczeniami technicznymi, aby zapobiegać przypadkom, w których oszuści kopiują i wykorzystują w nieuprawniony sposób kanały komunikacji dostawcy usług płatniczych w celu wprowadzenia w błąd użytkowników usług płatniczych i skłonienia ich do dokonania nieuczciwych transakcji.
- Weryfikacja odbiorcy (IBAN name) – także poza SEPA instant (szerszy zakres niż IPR)
- Ograniczenia i blokowanie możliwości korzystania z instrumentu płatniczego:
 - umożliwienie klientom ustawianie limitów kwotowych (na transakcje lub dziennie) oraz ich natychmiastową zmianę
 - obowiązek stosowania 4-godzinnego opóźnienia realizacji zlecenia podniesienia limitu wydatków
 - możliwość zablokowania instrumentu płatniczego z obiektywnie uzasadnionych przyczyn związanych z bezpieczeństwem instrumentu płatniczego, podejrzeniem nieuprawnionego lub oszukańczego użycia instrumentu płatniczego
 - wymóg silnego uwierzytelnienia klienta jeśli klient korzysta z aplikacji mobilnej + in. Kanałów komunikacji w celu aktywacji aplikacji mobilnej
 - 4-godzinne opóźnienie – po aktywacji aplikacji mobilnej
 - powiadomienie klienta o aktywacji
 - blokada aktywacji jeśli klient zgłosi, że jej nie aktywował

NOWE OBOWIĄZKI NA GRUNCIE PSR

- Nowe obowiązki dla dostawców usług płatniczych w odniesieniu do instrumentów płatniczych:
 - Zapewnienie bezpieczeństwa danych uwierzytelniających
 - Zapewnienie bezpiecznych kanałów komunikacji z klientem
 - Zakaz wysyłania niezamówionych instrumentów płatniczych

2. WSPÓŁPRACA MIĘDZYSEKTOROWA W CELU ZAPOBIEGANIA OSZUSTWOM I ICH WYKRYWANIA

- W przypadku gdy oszustwo płatnicze ma swoje źródło w publikacji oszukańczych treści w Internecie, dostawcy usług płatniczych bez zbędnej zwłoki informują dostawców usług hostingowych
- Możliwość wymiany informacji, za pośrednictwem specjalnie ustanowionych kanałów komunikacji, jeżeli istnieją obiektywnie uzasadnione podstawy, aby podejrzewać nieuczciwe zachowanie użytkownika pomiędzy bankami a platformami cyfrowymi i telekomami
- Odpowiedzialność platform i telekomów ma charakter wtórny i reaktywny. Podmioty te będą odpowiadały za brak reakcji na zawiadomienia o oszukańczej działalności za ich pośrednictwem.
- **To istotne dla sektora bankowego, który od dawna postuluje, iż cały ekosystem związany z płatnościami winien angażować się w przeciwdziałanie oszustwom.**

NOWE OBOWIĄZKI NA GRUNCIE PSR

3. NOWE OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OPEN BANKING

- Zapewnienie dedykowanego interfejsu (API) dla TPP, gwarantując przy tym wysoką dostępność i wydajność (24/7)
- Zapewnienie ciągłości działania
- API musi działać co najmniej jak kanał klienta
- Informowanie o przerwach (z wyprzedzeniem)
- Obowiązek szybkiego przywracania działania
- Zakaz screen scrapingu
- Obowiązek identyfikacji TPP i kontroli zakresu dostępu
- Zakaz utrudniania dostępu TPP do rachunków bankowych
- Ograniczenie możliwości powoływania się na fraudy/RODO

4. NOWE OBOWIĄZKI WOBEC KLIENTÓW – KONTROLA DANYCH (DASHBOARD)

- Obowiązek udostępniania klientowi panelu zgód, w celu umożliwienia mu lepszego zarządzania zgodami na dostęp do jego danych (przeгляд, dawanie zgód, cofanie zgód, itd.)

NOWE OBOWIĄZKI NA GRUNCIE PSR

5. NOWE OBOWIĄZKI TECHNOLOGICZNE I INTEROPERACYJNOŚĆ Z BIG TECH

- Zapewnienie interoperacyjności z:
 - Urządzeniami mobilnymi
 - NFC
 - Secure elements
- Dostęp ma być zapewniony na zasadach: **fair – reasonable – non-discriminatory**

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU

Związek Banków Polskich
ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa

zbp.pl

Katarzyna Urbańska
Dyrektor Zespołu Prawno-
Legislacyjnego ZBP
katarzyna.urbanska@zbp.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH